

וקבלת התורה מעוררת את האדם לשוב בתשובה יעו"ש (וכן הוא בבית ישראל שנת תשי"ג ותשט"ו), ובש"ק נשא שהי' בה האויפרוף של בני הר"ר אברהם אהרן הי"ו הוספתי על זאת שמהאי טעמא מעלין החתן לתורה בשבת שקודם חתונתו, כי חתן מוחלין לו כל עוונותיו אבל לזאת צריך הוא לעשות תשובה ומעלין אותו לתורה כדי שהתורה תודיענו על מה יש לו לשוב בתשובה, שתהי' ההודעה בדרך אורייתא קא מודעא לי' חובי' ולא באופן אחר.

(ובאויפרוף אחר אמרתי טעם ההעלאה לתורה על דרך שאיתא בלבוש הלכות ראש השנה בסי' תקפ"ד שיש מקומות שנוהגים לקרות התוקע ממנין הה' העולים ואפשר שנהגו כן משום שיהא לבו שמח כי התורה משמחת כדכתיב פקודי ה' ישרים משמחי לב ועל ידי כן יאושר כחו שיוכל לתקוע יפה בלא הפסק או טעות יעו"ש, והנה אמר כ"ק אדמו"ר האמרי אמת זצוקללה"ה שאיתא משנכנס אדר מרבין בשמחה ואיתא הטעם לפי שבניסן הוא המצוה הראשונה (היינו מצות החודש הזה לכם) ועל כן בחודש מקודם צריכים לשמוח, ואמר שאצל חתן נמי שהוא מצוה ראשונה צריכים ג"כ לשמוח מקודם עכדה"ק, ומשום שצריך לשמוח מקודם למצוה ראשונה קורין החתן לתורה בשבת שלפני חתונתו כדי שיהי' לבו שמח על ידי התורה המשמחת, ועל פי דברי אדמו"ר אלו יש להבין מה דאמרינן במשנה ריש ברכות מאימתי קורין את שמע בערבין משעה שהכהנים נכנסין לאכול בתרומתן, וכבר הקשו המפרשים מה ראו אלה להתקרב דמה

שייכות יש בין מצות קריאת שמע לאכילת תרומה (ויעוין מה שכתבתי בזה בספרי טעם הצבי עמ"ס ברכות ח"א סי' ט"ז סק"א וסק"ז ומה שכתבתי בפר' בשלח עמ' ס"ד), אולם מצות ק"ש היא המצוה הראשונה אשר מתחייב בה האדם כשנעשה גדול, יעוין בספר הזכות בחדושי מסכת ברכות שכתב טעם לתחילת הש"ס בדיני ק"ש שהוא משום שזו המצוה הראשונה שמתחייב בה האדם כשנעשה בן י"ג שנה ויום אחד שהוא תחלת הלילה משנת י"ד (וכן כתב הרחיד"א ז"ל בספר פתח עינים בברכות וכן הוא בספר הון עשיר להקדוש ר' עמנואל חי ריקי ז"ל בעל המשנת חסידים בברכות שם), והנה נתינת התרומה לכהנים היתה בשמחה כדכתיב בפרשת קרח ואני הנה נתתי לך את משמרת תרומותי גוי' לך נתתים למשחה וברש"י ואני הנה נתתי לך בשמחה, לשון שמחה הוא זה כמו הנה הוא יוצא לקראתך וראך ושמח בלבו (ודרך רמז יש לומר כי למשחה אותיות לשמחה), ומסתמא כל אכילת תרומה מעוררת שמחה במרום ועל ידי כך מתעוררת נמי שמחה בלב האדם, כשמתקיים ישמח ה' במעשיו מתקיים נמי ישמח ישראל בעושיו, ועל אשר המצוה דקריאת שמע היא מצוה ראשונה הרי היא צריכה להיות מתוך שמחה כנ"ל ועל כן תלה אותה התנא במצות אכילת תרומה המעוררת שמחה.

ויש כאן מקום להזכיר דבר נאה ששמעתי מהרב ר"א ווינברג ז"ל (הרבי מסלונים-ת"א) בשם הרב ר' מנחם זעמבא ז"ל הי"ד, דהנה התוס' בריש ברכות כתבו דאנן לא סבירא לן

כהמשנה דזמן ק"ש הוא מצאת הכוכבים אלא כהני תנאי דגמרא שנתנו זמן מוקדם יותר יעו"ש, לפי זה נמצא דהמשנה הראשונה שבש"ס אינה להלכה ולכאורה הוא דבר תימה, ואמר הגר"מ זעמבא ז"ל דאף כי אין הלכה כהמשנה לענין כל קריאת שמע מכל מקום לענין הק"ש הראשונה שמתחייב בה האדם הרי ההלכה היא כהמשנה, שהרי החיוב הראשון שבא על האדם הוא כשנעשה גדול והגדלות הרי היא חלה בזמן צאת הכוכבים של תחילת שנת הי"ד ונמצא דעל כל פנים מצות קריאת שמע הראשונה אצל כל אדם חלה עליו בזמן צאת הכוכבים ולא קודם לכן עכ"ד, והנה הדברים מוטעמים ביותר על פי דברי ספר הזכות הנ"ל דכל עיקר מה שפתחה המשנה בדיני ק"ש הוא משום דזו היא המצוה הראשונה שחלה על האדם כשהוא מגיע לגדלות, דלפי זה הרי באופן שבגללו נשנית המשנה במקומה, היינו בק"ש הראשונה של האדם, באמת ההלכה היא כהמשנה ודו"ק).

ואיש את קדשיו לו יהיו איש אשר יתן לכהן לו יהי, דרך רמז יש לומר על פי שהבאתי בפרשת תולדות (עמ' קי"א ד"ה ויהי) ובפרשת אמור (עמ' רכ"א ד"ה והבאתם) בשם כ"ק אדמו"ר האמרי אמת זצוקללה"ה שאמר בשנה הראשונה שהנהיג העדה על דברי המדרש פרשת מקץ (פצ"א, ה) שגם המצריים הטמינו לעצמם תבואה לשנות הרעב אלא שהיא הרקיבה, שאף שיש לכל אדם כוחות משלו אולם אם אין מוסרים כוחות אלו להצדיק הרי הכל

נרקב ונאבד, ורק מה שנמסר ליוסף הי' לו קיום ולא הרקיב, שכל אחד צריך לקשר עצמו ולבטל עצמו אל הצדיק ועל ידי כך יש למעשיו קיום עכדה"ק, וזהו ואיש את קדשיו לו יהיו, היינו הארות הקדושה שהאדם משיג יהיו לו ויתקיימו בידו בתנאי אשר יתן זאת אל הכהן, היינו אל הצדיק אשר הוא כהן לק"ל עליון, דאם הוא מוסר הכח אל הצדיק אז יתקיים בו איש אשר יתן לכהן לו יהי' ולא יאבדו ממנו הארות הקדושה.

א"י על פי הידוע שכל דבר מצוה צריך הכנה והזמנה להיות עשייתו לשם שמים, וכשאין הכנה והזמנה כזו מתגברות הפניות והמחשבות זרות והמצוה יוצאת מעורבבת ונחמסת ח"ו על ידי הסט"א (ובשם הרבי מקאצק ז"ל על הפסוק ויקח מן הבא בידו מנחה לעשו אחיו, שמי שלוקח מכל הבא בידו בלי לשים לב אם טוב הדבר אם לאו, אפילו שהוא סבור שהדבר הוא מצוה לא כן הוא, אלא שזה נעשה ח"ו מנחה לעשו), והנה קדשיו הוא לשון הכנה והזמנה כמו שפירש"י על אי' הקדשה מקודשת ומזומנת, וזהו ואיש את קדשיו לו יהיו, שאם האדם מכין ומזמן את עצמו לדבר המצוה שהוא עומד לקיים, אזי איש אשר יתן לכהן לו יהי', כהן מרמז על השי"ת כדרך שאיתא בגמרא סנהדרין ל"ט ע"א אלקיכם כהן הוא דכתיב ויקחו לי תרומה (וכן בזהר תזריע דף מ"ט ע"ב, והובא אל הכהן דא הוא קב"ה כו' הכהן סתם ודא קב"ה), שמצוה שנעשית מתוך הכנה והזמנה מתקיים בה איש אשר יתן לכהן לו יהי', שהמעשה הזה שהאדם נותנו להשי"ת